

Българска академия на науките
Институт за литература
Национална кръгла маса
Съвременната българска литература за деца и юноши

**Интертекстуални свързвания
през *Долната земя* и *Горната земя* –
Весела Фламбурари и Ангел Каралийчев**

Доц. д-р Мая Сотирова
*Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Факултет по педагогика*

Изследователски контекст

- Българската литература за деца и юноши в общия литературен и социокултурен контекст на съвременното
- Плурализиране на литературното пространство
- „Масовизиране“ на литературата

Изследователски въпроси

- Отзвукът на литературната полифоничност у съвременното дете
- Формирането на интертекстуална култура у подрастващия читател
- Автентичното, спонтанно пораждащото се и продуктивно междутекстово свързване
- Диалогичното междутекстово общуване като стимул за вътрешномотивирано четене и развитие на литературната култура

Изследователски фокус

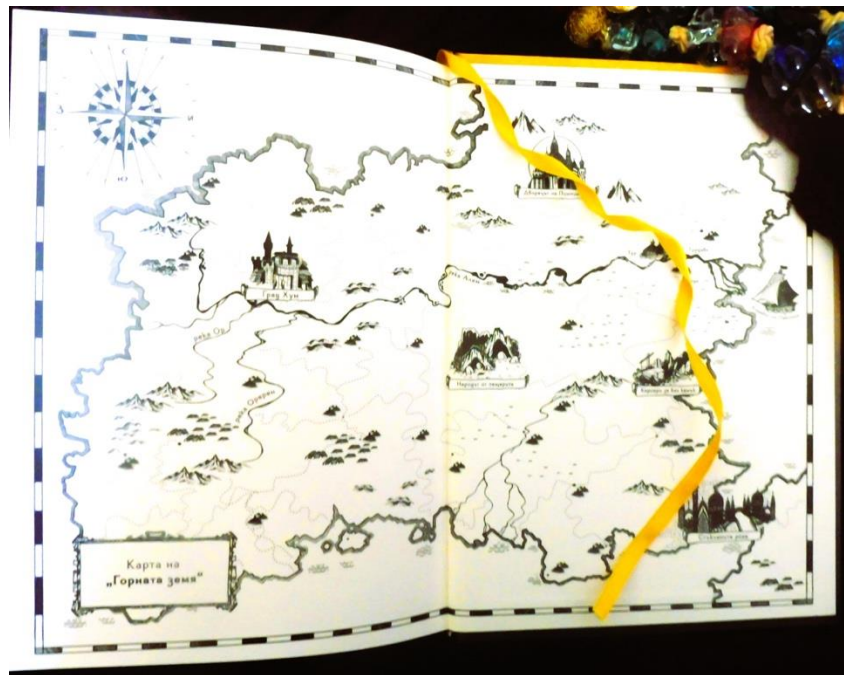
„Тримата братя и златната ябълка“
АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ

„Приказки от горната земя“
ВЕСЕЛА ФЛАМБУРАРИ

Долната земя и Горната земя – протомиитологичните прецедентни феномени

Диалогичното четене в диахрония

- **Парадигмата *митология – фолклор – литература***
  - жанрово-тематични пресичания
  - диахронично четене – „превод“ от митологичен към фолклорен и литературен език
  - специфичният „хоризонт на очакване“
- **Различни литературноисторически контексти**
  - тълкуване на културни кодове
  - сливане на хоризонтите на различните исторически светове
  - ролята на творческото въображение

Интертекстуални връзки на тематично и образно равнище

- **Сходни наративни техники и похвати**
- **„Порядъкът на функциите“**
- **Обредът на инициацията като обединяваща конструкция**
  - свръхестествени същества с магични способности
  - пространствено-времеви трансформации
  - магични предмети
  - антропоморфизирани животни и др.
- **Свързаност с българската национална култура**

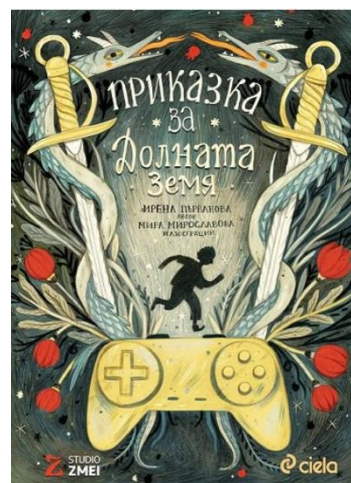
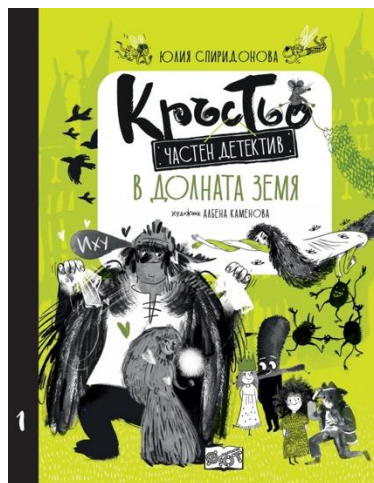
Дискусионни въпроси – *вместо заключение*

- Дали и по какъв начин съвременната детска фантазийна литература дава на децата онези нравствени послания и ценностни ориентири, които носи българската вълшебна приказка?
- Доколко четенето на българско детско фентъзи измества четенето на класическите български вълшебни приказки? Конкурират ли се взаимно в читателските предпочитания на днешните деца или са етапи в читателското им развитие?
- Ако съвременното детско фентъзи е модерното продължение и битие на народните вълшебни приказки, как се проектира в съвременната детска литература битовата народна приказка?

Дискусионни въпроси – вместо заключение

- По какви начини може да се интерпретира фактът, че на книжния пазар в България се появяват и други заглавия, включително и дигитални проекти за деца, които интерпретират темата за Горната и Долната земя?

*С благодарност
към Весела Фламбурари
и към вас за вниманието!*

- ❖ Художник на илюстрациите в първото издание на книгата „Тримата братя и златната ябълка“ е Владимир Коренев.
- ❖ Художник на илюстрациите във второто издание на „Мина, магиите и бялата стъкленица“ е Даниел Комбаков – Кокомба